

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, wat betreft de optimalisatie van het operationele proces
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Voorliggend voorontwerp van besluit betreft een bijsturing van de administratieve verplichtingen van werkgevers en opleidingsverstrekkers in het kader van Vlaams opleidingsverlof met als doel om het proces administratief te vereenvoudigen en oneigenlijk gebruik te verminderen. Deze aanpassingen gaan gepaard met een communicatieplan naar opleidingsverstrekkers en werkgevers om de kwaliteit van de basisgegevens te verbeteren.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsveld: Competenties

ISE: Competenties

Op 1 september 2019 trad de vernieuwde regelgeving met betrekking tot het Vlaams opleidingsverlof (VOV) in voege. Dit was een hervorming van het betaald educatief verlof (BEV). Tijdens het eerste werkingsjaar, namelijk schooljaar 2019-2020, brak de Corona-epidemie uit. In de eerste twee schooljaren van het VOV (schooljaren 2019-2020 en 2020-2021) hadden de Covidmaatregelen een grote impact op het volgen van opleiding. Naar aanleiding hiervan dienden ook administratieve

processen bijgestuurd te worden. Bijgevolg was schooljaar 2021-2022 het eerste “normale” schooljaar van het VOV.

De hervorming van BEV naar VOV hield ook digitalisering in met volledig vernieuwde administratieve processen bij zowel werkgevers, opleidingsverstrekkers als de dienst zelf. Bovendien zorgden de vertraging en kinderziektes bij de digitalisering voor adaptieproblemen, zowel bij werkgevers als opleidingsverstrekkers.

Inherent aan de maatregel Vlaams opleidingsverlof is dat de dossiers pas na afloop van het schooljaar verwerkt worden omdat vele datastromen geraadpleegd en vergeleken moeten worden. Hierdoor is de impact van de hervorming nu pas zichtbaar. Het eerste “normale” schooljaar 2021-2022 werd afgerekend in november 2023. Uit onderzoeken door de Vlaamse Sociale Inspectie en de administratie blijkt de noodzaak om de kwaliteit van de basisgegevens voor de berekening van de subsidie te verbeteren, onder meer door het proces administratief te vereenvoudigen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2024/134 werd verleend op 3 april 2024.

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 8 april 2024.

De Vlaamse Minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 29 april 2024.

Het voorontwerp van besluit werd voor een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 mei 2024 (documentnummer 0646).

De SERV heeft advies gegeven op 17 juni 2024. Het advies bestond uit vragen. Dit advies heeft aanleiding gegeven tot verdere bespreking van het besluit in de Vlaamse opleidingscommissie op 3 juli 2024. Er werd beslist om enkel de artikels waar akkoord over was te behouden en de artikels waarover nog geen consensus werd bereikt uit het ontwerp te lichten. De bespreking wordt hernomen n.a.v. de beleidsmatige evaluatie van de hervorming van de opleidingsincentives.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De hoogte van de VOV-subsidie voor de werkgever wordt berekend op basis van 3 gegevens:

- Persoonlijk maximum (= recht op VOV-uren * tewerkstellingspercentage in maart voorafgaand aan het schooljaar). Het persoonlijk maximum bedraagt bij voltijdse tewerkstelling 125 uren, of 250 uren indien het persoonlijk maximum verdubbeld wordt onder het gemeenschappelijk initiatiefrecht.
bron: DmfA
- Aantal uren dat de werknemer afwezig was op de werkvloer voor het volgen van de opleiding met VOV, geregistreerd in DmfA door de werkgever
bron: DmfA
- Aantal uren aanwezig in de les en/of deelname aan de eindbeoordeling
bron: aanwezigheidsattest (AA) bijgehouden door de opleidingsverstrekker

Uit enkele onderzoeken van de Vlaamse Sociale Inspectie (VSI) over de toepassing van het Vlaams opleidingsverlof blijkt dat aanwezigheidslijsten van opleidingen niet steeds overeenstemmen met de realiteit, maar ook dat werkgevers moeite hebben om te bewijzen dat hun werknemer afwezig was op het werk (of, bij bedrijfsinterne opleidingen, effectief een opleiding volgde tijdens de werkuren)

gedurende de uren die in DmfA geregistreerd werden als Vlaams opleidingsverlof om opleiding te volgen. Daarnaast heeft VSI in sommige gevallen ook al vastgesteld dat de DmfA-registratie niet klopt.

Er werden 2 administratieve onderzoeken gevoerd om een algemeen zicht te krijgen op de betrouwbaarheid van de administratieve gegevens.

- Het eerste onderzoek betrof een representatieve steekproef over de betrouwbaarheid van de aanwezigheidsattesten van opleidingsverstrekkers (exclusief onderwijs). Hieruit bleek dat de aanwezigheidsattesten onvoldoende bewijs leverden dat de werknemer gedurende alle geattesteerde uren aanwezig was in de les.
- Het tweede onderzoek was een pilootproject ter voorbereiding van de berekening van de bestaande sanctie voor de werknemer. Deze sanctie houdt in dat wanneer de werknemer de opleiding niet nauwgezet volgt en meer uren VOV heeft opgenomen dan de uren waarop hij/zij recht had, het maximale recht op VOV van die werknemer verminderd wordt met 25% voor het volgende schooljaar. Uit het onderzoek bleek dat in de helft van de gevallen de werkgever fouten had gemaakt bij zijn administratieve verplichtingen. In 20% van de gevallen was de input van de opleidingsverstrekker fout of afwezig.

De kwaliteit van de basisgegevens moet verbeterd worden aangezien de aanwezigheidsattesten van de opleidingsverstrekkers én de opgenomen uren Vlaams opleidingsverlof in DmfA de basis zijn voor de berekening van de VOV terugbetaling aan de werkgevers. Daarom werd beslist om acties te ondernemen om de kwaliteit van de basisgegevens substantieel te verhogen. Er worden sanctiemogelijkheden ingebouwd ten aanzien van opleidingsverstrekkers zodat er kort op de bal kan gespeeld worden wanneer zij hun administratieve verplichtingen niet nakomen. Deze sanctiemogelijkheden t.a.v. de opleidingsverstrekker worden gerealiseerd in voorliggend voorontwerp van besluit. Bovendien worden enkele aspecten in de administratieve procedure verduidelijkt en verfijnd.

De Vlaamse Sociale Inspectie zal naar aanleiding van deze vaststellingen het aantal inspecties verder opdrijven in 2025. Dit wordt gerealiseerd door een bijsturing van de prioriteiten.

In het voorjaar van 2025 zal opnieuw een administratief onderzoek gevoerd worden om na te gaan of de kwaliteit van de basisgegevens substantieel verbeterd is.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 1

Dit artikel wijzigt artikel 4 van het besluit van 21 december 2018. Door de wijziging wordt de vereiste voor de opleidingsverstrekker om bepaalde opleidingen tenminste drie maanden voor de start van de opleiding ter registratie aan te melden, opgeheven. Dit zorgt voor een administratieve vereenvoudiging. Als een opleiding in de opleidingsdatabank geregistreerd is bij de start van de opleiding van de werknemer, geeft ze recht op de Vlaamse opleidingsincentives.

Daarnaast wordt door dit artikel de procedure in het vierde lid van artikel 4 van het besluit van 21 december 2018 wat betreft een onvolledige aanvraag van de opleidingsverstrekker verfijnd. Er wordt nu duidelijk bepaald dat de aanvraag van de opleidingsverstrekker vervalt wanneer deze de noodzakelijk ontbrekende informatie niet tijdig (binnen de 30 dagen) aan het departement bezorgt. Een nieuwe, volledige aanvraag kan te allen tijde door de opleidingsverstrekker ingediend worden.

Art. 2

In lijn met de wijziging in artikel 1 wordt ook in artikel 6 van het besluit van 21 december 2018 de vereiste voor de opleidingsverstrekker om de opleiding tenminste drie maanden voor de start van de opleiding ter registratie aan te melden, verwijderd.

Daarnaast wordt een terminologische rechtzetting doorgevoerd, het woord “opleidingendatabank” wordt vervangen door het woord “opleidingsdatabank”.

Art. 3

Door de aanpassing van artikel 12, vierde lid, wordt de procedure verfijnd voor de situatie waar de opleidingsverstrekker, binnen de maand na een aangetekende aanmaning, de noodzakelijke informatie nog steeds niet bezorgt aan het departement Werk en Sociale Economie. In dat geval verwijderd het departement de opleiding uit de opleidingsdatabank en brengt ze de opleidingsverstrekker daarvan op de hoogte. Vervolgens brengt de opleidingsverstrekker ook de werknemers die reeds ingeschreven zijn maar nog niet met de opleiding gestart zijn op het ogenblik dat de opleiding uit de opleidingsdatabank verwijderd wordt op de hoogte van het feit dat de opleiding niet langer kan gevolgd worden met VOV. De werknemer informeert de werkgever hierover.

Art. 4

Het derde lid van artikel 14, paragraaf 2 werd gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2023. Het eerste en tweede lid zijn hierdoor overbodig en worden door voorliggende wijzigingsbepaling opgeheven.

Daarnaast wordt de procedure voor een negatief geëvalueerde opleiding vervolledigd, meer specifiek dat de opleidingsverstrekker de werknemers die reeds ingeschreven zijn maar nog niet met de opleiding gestart zijn op het ogenblik dat de opleiding uit de opleidingsdatabank verwijderd wordt op de hoogte brengt van het feit dat de opleiding niet langer kan gevolgd worden met VOV. De werknemer informeert de werkgever hierover.

Art. 5

In de tweede paragraaf van artikel 29 van het besluit van 21 december 2018 worden de te verrichten registraties door de opleidingsverstrekker bepaald. Paragraaf 4 van dit artikel zoals nu van kracht, legt de verplichting op aan de opleidingsverstrekker om dagelijkse aanwezigheidslijsten ter beschikking te houden voor VSI. Voor de naleving van de wetgeving kan de dienst die instaat voor de dossierbehandeling deze gegevens ook opvragen. Dit wordt nu volledigheidshalve toegevoegd aan het artikel.

Art. 6

Dit artikel betreft een tekstuele verfijning van artikel 31 van het besluit.

Art. 7

De terugbetaling aan de werkgever wordt geregeld in hoofdstuk 5. De procedure wordt verfijnd en verduidelijkt.

Een heldere formulering van de procedure vereiste een herschikking van een aantal artikelen. Bijgevolg wordt het hele hoofdstuk vervangen.

De eerste afdeling (artikel 32-34) bepaalt de verschillende stappen van de aanvraagprocedure: de aanvraag door de werkgever, het onderzoek en het opvragen van bijkomende inlichtingen door het departement en de mededeling aan de werkgever en de werknemer dat aan de voorwaarden werd voldaan. Indien de werkgever nalaat de inlichtingen te verstrekken binnen dertig dagen vanaf de dag waarop de werkgever het verzoek om aanvullende informatie heeft ontvangen, vervalt zijn aanvraag tot terugbetaling.

De tweede afdeling (artikel 35) regelt de registratie van de opgenomen uren door de werknemer. De werkgever heeft de administratieve verplichting om per kwartaal het aantal uren Vlaams opleidingsverlof dat de werknemer heeft opgenomen te registreren in de DmfA.

De derde afdeling (artikel 36) legt de berekening van het aantal te betalen uren Vlaams opleidingsverlof vast. Het departement berekent per werknemer en per werkgever per schooljaar het bedrag van de terugbetaling op basis van: 1° de attestering en registraties, vermeld in hoofdstuk 4, van de opleidingsverstrekker; 2° de registratie door de werkgever van het Vlaams opleidingsverlof in de DmfA; 3° het maximum aantal uren Vlaams opleidingsverlof waarop de werknemer recht heeft; 4° alle terugbetalingsaanvragen voor de werknemer.

Vervolgens wordt bepaald voor welke uren de terugbetaling Vlaams opleidingsverlof wordt toegekend. De terugbetaling van het Vlaams opleidingsverlof wordt toegekend voor de uren waarop de werknemer recht heeft, zoals bepaald in artikel 23 op voorwaarde dat de opleiding nauwgezet wordt gevolgd, zoals bepaald in artikel 27.

De terugbetaalde uren zijn beperkt tot het maximum aantal uren Vlaams opleidingsverlof van de werknemer voor dat opleidingsjaar. De terugbetaling aan de werkgever heeft steeds de voorwaarde dat de werknemer akkoord is om de opleiding te volgen onder het stelsel van het Vlaams opleidingsverlof. Na de berekening bezorgt het departement de werkgever de elementen waarop de berekening gebaseerd is en, in geval van terugbetaling, het tijdstip van de betaling.

Voor twee specifieke gevallen, namelijk werknemers die halftijds en met een vast uurrooster werken en werkplekklaren bij een andere werkgever, bestaan er reeds bijkomende voorwaarden voor de terugbetaling van de uren Vlaams opleidingsverlof. Deze bijkomende voorwaarden worden hernomen.

Tenslotte wordt het beginsel van het forfait geregeld in afdeling 4 (artikel 37-38). Deze regeling wordt bij de vervanging van hoofdstuk 5 hernomen.

Art. 8

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van het besluit.

Art. 9

Dit artikel belast de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De beleidskredieten voor Vlaams opleidingsverlof zijn opgenomen onder begrotingsartikel JBO-1JFB2FB-WT.

De optimalisatie van het administratieve proces en de daarbij horende acties die ondernomen zullen worden door DWSE hebben geen directe budgettaire impact. Vermoedelijk zal de communicatie over de bijstellingen aanleiding geven tot een tijdelijke rem op het aantal terugbetalingsaanvragen in schooljaar 2024-2025. Opleidingsverstrekkers en werkgevers hebben tijd nodig om zich beter te organiseren. Op termijn wordt een positief effect verwacht op de uitgaven gezien oneigenlijk gebruik wordt tegengegaan en de middelen dus meer gericht worden ingezet.

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig positief advies en er is een begrotingsakkoord op voorwaarde dat de voorliggende wijzigingen worden gerealiseerd binnen de refertekredieten (JBO-1JFB2FB-WT). Dit is het geval.

B. ESR-TOETS

Het voorontwerp van besluit is ESR-neutraal.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

E. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit wordt geagendeerd op de Vlaamse Regering met oog op een tweede principiële goedkeuring. Vervolgens wordt het voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, wat betreft de optimalisatie van het operationele proces,

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk, te gelasten:

- over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- Het advies van de SERV